

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel związania Rzeczypospolitej Polskiej umową

Zgodnie z art. 128 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (dalej: Porozumienia EOG), Republika Bułgarii i Rumunia, stając się członkami Unii Europejskiej z dniem 1 stycznia 2007 r., powinny również stać się stronami Porozumienia EOG. Kraje te z dniem 6 lipca 2006 r. rozpoczęły negocjacje umowy o uczestnictwie Republiki Bułgarii i Rumunii w Europejskim Obszarze Gospodarczym i czterech powiązanych umów (Umowa w formie wymiany listów między Wspólnotą Europejską a Królestwem Norwegii w sprawie Programu Współpracy dla Gospodarczego i Zrównoważonego Rozwoju Bułgarii, Umowa w formie wymiany listów między Wspólnotą Europejską a Królestwem Norwegii w sprawie Programu Współpracy dla Gospodarczego i Zrównoważonego Rozwoju Rumunii, Protokół Dodatkowy do Umowy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Republiką Islandii w następstwie przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii do Unii Europejskiej, Protokół Dodatkowy do Umowy między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Królestwem Norwegii w następstwie przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii do Unii Europejskiej). Stronami negocjacji były Komisja Europejska, reprezentująca państwa członkowskie, oraz Republika Bułgarii i Rumunia z jednej strony, oraz państwa EFTA, będące stronami EOG, tj. Królestwo Norwegii, Republika Islandii i Księstwo Lichtensteinu z drugiej strony. Negocjacje zakończyły się dnia 29 marca 2007 r.

Polska poparła akcesję Republiki Bułgarii i Rumunii do Unii Europejskiej. Konsekwencją tej akcesji jest również uczestnictwo Republiki Bułgarii i Rumunii w Europejskim Obszarze Gospodarczym. Popierając akcesję Bułgarii i Rumunii do EOG, Polska opiera się zarówno na postanowieniach Porozumienia EOG, że akcesja do UE powinna nastąpić jednocześnie z akcesją do EOG, jak i na zasadzie wspólnych korzyści, jakie rozszerzenie

EOG przynosi państwom członkowskim np. w kwestii rozszerzenia koncesji unijnych w handlu artykułami rybnymi.

Umowa o udziale Republiki Bułgarii i Rumunii w Europejskim Obszarze Gospodarczym została podpisana w dniu 25 lipca 2007 r. w Brukseli przez upoważnionych przedstawicieli państw członkowskich. Ze strony polskiej umowę podpisał Ambasador Tytularny Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej, Pan Jan Tombiński.

2. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Zasadnicza część Umowy o udziale Republiki Bułgarii i Rumunii w Europejskim Obszarze Gospodarczym dostosowuje Porozumienie EOG do rozszerzenia Europejskiego Obszaru Gospodarczego zgodnie z Traktatem o przystąpieniu Republiki Bułgarii i Rumunii do Unii Europejskiej. Zmiany mają charakter technicznych adaptacji okresów przejściowych, uzgodnionych podczas negocjacji akcesyjnych Bułgarii i Rumunii do UE.

Poza zmianami technicznymi państwa EFTA-EOG ustanawiają dla Republiki Bułgarii i Rumunii Mechanizm Finansowy EOG (21,5 mln euro dla Bułgarii i 50,5 mln euro dla Rumunii) w okresie od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 30 kwietnia 2009 r. oraz Norweski Mechanizm Finansowy (20 mln euro dla Bułgarii i 48 mln euro dla Rumunii) w tym samym okresie. W zamian Wspólnota Europejska udzieli Królestwu Norwegii i Republice Islandii koncesji we wzajemnym handlu towarami rybnymi (Wspólnota Europejska – Królestwo Norwegii, Wspólnota Europejska – Republika Islandii).

Ustalenia dotyczące stosowania wspólnotowego dorobku prawnego przez kraje przystępujące do UE od daty przystąpienia, takie jak zmiany techniczne i okresy przejściowe, uzgodnione podczas negocjacji dotyczących rozszerzenia UE, zostały przejęte z aktu przystąpienia do Porozumienia EOG.

Negocjacje przedłużyły się i zostały zakończone w dniu 29 marca 2007 r., w związku z czym, dla zagwarantowania właściwej realizacji Porozumienia EOG, należało zadbać o to, aby umowa o rozszerzeniu EOG weszła w życie

jak najszybciej, dlatego też przedstawiono propozycję tymczasowego stosowania tej umowy.

Analizując treść oświadczeń złożonych w akcie końcowym umowy, należy zwrócić uwagę na fakt, że wszystkie strony zadeklarowały, że nie mają żadnych roszczeń w zakresie rolnictwa i przetworzonych produktów rolnych.

3. Skutki zawarcia umowy

Skutkiem zawarcia przedmiotowej umowy jest uczestnictwo Republiki Bułgarii i Rumunii w Europejskim Obszarze Gospodarczym. Zawarcie przedmiotowej umowy nie ma bezpośrednich skutków dla polskiego systemu prawnego, nie powoduje też konieczności zmiany polskiego ustawodawstwa. Wejście w życie Umowy o udziale Republiki Bułgarii i Rumunii w Europejskim Obszarze Gospodarczym nastąpi po wypełnieniu przez wszystkie państwa członkowskie EOG ich wewnętrznych procedur ratyfikacyjnych.

Przedmiotowa umowa spowoduje wzrost kwot bezcłowych na niektóre towary rybne importowane z Republiki Islandii i Królestwa Norwegii. Umożliwi to polskim przetwórcom bezcłowy zakup importowanego z powyższych krajów surowca, w szczególności śledzia (duży popyt ze strony polskich przetwórców) i makreli (brak krajowych połowów), niezbędnego do produkcji przetworów rybnych.

Przedmiotowa umowa pomniejszy dochody budżetu ogólnego Unii Europejskiej z tytułu dodatkowego bezcłowego kontyngentu na wybrane artykuły rybne z Republiki Islandii i Królestwa Norwegii. Ogółem wpływy z ceł, w związku z dodatkowym bezcłowym kontyngentem, przyjmując średnie wartości na rynku krajowym w 2006 r., według bazy statystycznej handlu zagranicznego, będą niższe o ok. 20,3 mln zł, z czego wpływy do budżetu Unii Europejskiej będą niższe o 15,2 mln zł (tj. 75% z ogólnej kwoty wynikającej z wprowadzonych preferencji celnych; 25% pozostaje w budżetach krajowych państw członkowskich). W celu wyrównania tej utraty dochodów przez budżet Unii Europejskiej państwa członkowskie będą musiały wpłacić dodatkowo środki własne w odpowiednich proporcjach. W odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej będzie to kwota ok. 382 tys. zł

(procentowy udział Rzeczypospolitej Polskiej w finansowaniu budżetu UE – 2,5%). Dodatkowo należy uwzględnić zmniejszenie wpływów do budżetów krajowych państw członkowskich. W celu oszacowania skali zmniejszenia dochodów poszczególnych państw członkowskich proponuje się przyjęcie założenia, że rozkład importu z krajów trzecich na wszystkie kraje członkowskie UE odpowiada strukturze wpłat z tytułu środka własnego pochodzącego z opłat celnych. Dla Rzeczypospolitej Polskiej udział ten wynosi według założeń na 2006 r. ok. 1,7%. Reasumując, można stwierdzić, że obniżenie dochodów budżetu ogólnego UE, na skutek wprowadzenia preferencji celnych, o kwotę 20,3 mln zł, spowoduje mniejsze wpływy do budżetu krajowego Rzeczypospolitej Polskiej o kwotę 345 tys. zł.

Ogółem skutki finansowe dla Rzeczypospolitej Polskiej można oszacować na poziomie ok. 727 tys. zł (382 tys. zł + 345 tys. zł).

4. Tryb związania umową

Związanie Rzeczypospolitej Polskiej przedmiotową umową nastąpi przez jej ratyfikację, za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie. Umowa spełnia przesłanki określone w art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej warunkujące jej ratyfikację, za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, gdyż wprowadza zmiany w Porozumieniu EOG, do którego Rzeczpospolita Polska przystąpiła na mocy Porozumienia o udziale Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), ratyfikowanym za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie.

Umowa nie dotyczy bezpośrednio osób fizycznych ani prawnych. Nie zmienia również spraw uregulowanych w prawie wewnętrznym. W celu realizacji umowy nie jest wymagane przyjęcie żadnych środków prawnych.